

Ruotsinsuomalaiset vaativat oman totuuskomission

Ruotsin valtion tulisi tutkia ja tunnustaa ruotsinsuomalaisen vähemmistön väärinkohtelu ja assimilaatio, ja siksi pitäisi perustaa totuuskomissio. Sitä vaatii nyt Ruotsinsuomalaisten valtuuskunta, joka päätti sunnuntaina 28. huhtikuuta pitämässään vuosikokouksessa hakea valtion tukirahaa totuuskomission perustamiseen johtavaan esitutkimukseen.

"Jos valtionrahaa myönnetään, valtuuskunta aloittaa esitutkimuksen mahdollisimman pian. Esitutkimuksen toivotaan johtavan totuuskomission perustamiseen. Tässä prosessissa on mukana koko ruotsinsuomalainen vähemmistö, aina 1500-luvulla tänne tulleiden metsäsuomalaisten jälkeläisistä ja 1960- ja 70-luvuilla saapuneisiin työperäisiin maahanmuuttajiin sekä heidän lapsiinsa ja lastenlapsiinsa asti. Totuuskomission tulee edetä perusteellisesti ja tuoda esiin vähemmistön kokema väärinkohtelu ja assimilaatio, jota vähemmistö on joutunut ja joutuu edelleen kokemaan", sanoo Markus Marttila, ruotsinsuomalaisen vähemmistön etujärjestön, Ruotsinsuomalaisten valtuuskunnan puheenjohtaja.

Kolme Ruotsin viidestä kansallisesta vähemmistöstä on ollut tai on historiallisen katsauksen kohteena. Vuonna 2014 julkaistiin valkoinen kirja romanien kohtelusta, marraskuussa 2023 Torniolaaksolaisten, Kvänerin ja Lantalaisen totuus- ja sovintotoimikunta sai työnsä päätökseen ja joulukuussa 2025 saamelaisen totuuskomissio.

Faktaa Ruotsin kansallisista vähemmistöistä:

Vuonna 2000 valtiopäivät päättivät, että Ruotsi liittyy Euroopan neuvoston puitesopimukseen kansallisten vähemmistöjen suojelua ja alueellisia ja vähemmistökieliä koskevia säädöksiä. Näin juutalaiset, romanit, ruotsinsuomalaiset, saamelaiset ja torniolaaksolaiset tunnustettiin Ruotsin kansallisiksi vähemmistöiksi. Saamelaisilla on myös alkuperäiskansan asema. Suomi, jiddish, meänkieli, romani ja saame saivat samanaikaisesti aseman kansallisina vähemmistökielinä Ruotsissa.

Sopimus tuli voimaan kesäkuussa 2000 ja sitoumukset täsmennettiin vuonna 2010 laissa kansallisista vähemmistöistä ja kansallisista vähemmistökielistä. Tavoitteena oli varmistaa puitesopimuksen ja kielisäädöksen noudattaminen sekä edistää kansallisten vähemmistökielten säilymistä.

Euroopan neuvoston valvontakomiteat ovat toistuvasti kritisoineet Ruotsin lähestymistapaa vähemmistöpolitiikan toteuttamiseen erityisesti koulutusallalla.

Lisätietoja antaa:

Ruotsinsuomaisten valtuuskunnan puheenjohtaja

Markus Marttila,

Puh. 072 318 74 27

S-posti: marttila.markus@gmail.com